

FAKTOR NEKROZE TUMORA- α I MONOCITNI HEMOATRAKTANTNI PROTEIN-1 KAO BIOMARKERI U HRONIČNOJ MIJELOIDNOJ LEUKEMIJI

Sanja Veličković^{1,2}, Jelena Milenković³, Dijana Stojanović³,
Filip Veličković^{4,5}, Lazar Kostić²

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Interna medicina i zdravstvena nega, Niš, Srbija

²Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za hematologiju, alergologiju i kliničku imunologiju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Patofiziologija, Niš, Srbija

⁴Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Radiologija i Nuklearna medicina, Niš, Srbija

⁵Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za nuklearnu medicinu, Niš, Srbija

Kontakt: Sanja Veličković,
Bulevar dr Zorana Đinđića 48., 18000 Niš, Srbija
E-mail: sanjavelickovicdr@gmail.com

Hronične mijeloproliferativne neoplazme (engl. *chronic myeloproliferative neoplasms* – CMPNs) predstavljaju specifične klonske poremećaje hematopoetskih matičnih ćelija koji kontinuirano i bez prekida aktiviraju fiziološke puteve prenosa signala neophodne za normalnu i adekvatnu hematopoezu. Izražen proinflamatorni milje u hroničnoj mijeloidnoj leukemiji (engl. *chronic myeloid leukemia* – CML) predvode mnogi interleukini. Cilj ovog rada bio je da se procene razlike između nivoa faktora nekroze tumora- α (engl. *tumor necrosis factor* – TNF- α) i monocitnog hemoatraktantnog proteina-1 (engl. *monocyte chemoattractant protein* – MCP-1) u plazmi pacijenata u hroničnoj fazi hronične mijeloidne leukemije i zdravih osoba kao kontrolne grupe. Studija je obuhvatila pedeset pacijenata sa dijagnozom CML-a u hroničnoj fazi i na standardnoj terapiji inhibitorima tirozin kinaze (engl. *tyrosine kinase inhibitors* – TKIs) i dvadeset zdravih osoba u kontrolnoj grupi. Koncentracije TNF- α i MCP-1 u krvi merene su metodom ELISA (engl. *enzyme-linked immunosorbent assay*). Nivoi MCP-1 bili su viši kod pacijenata nego kod zdravih osoba (334,37 naspram 172,18 pg/ml; $p = 0,006$). S druge strane, nije utvrđena razlika kada je ispitivan TNF- α . Velik je značaj MCP-1 i interleukina-6 (IL-6) kao novih, jakih i prediktivnih biomarkera u plazmi za remisiju CML-a bez lečenja. Dodatna i buduća istraživanja u ovoj oblasti biće posebno važna za razumevanje patofiziologije i lečenja mijeloproliferativnih bolesti.

Acta Medica Medianae 2025; 64(4):5–10.

Ključne reči: mijeloproliferativne neoplazme, zapaljenje, faktor nekroze tumora- α , monocitni hemoatraktantni protein-1, inhibitori tirozin kinaze

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".